

Aleg. 131.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatu Czortków na udzielenie poręki dla pożyczki gminy Czortków w kwocie 65.000 zł. na budowę domu dla powiatowej Dyrekcyi Skarbu, tudzież na zobowiązanie się powiatu do przyczynienia się kwotą 20.000 zł. na rzecz budowy kolei wschodnio-galicyskich.

Wysoki Sejmie!

Sprawozdaniem z dnia 12. lipca 1893 L. 979 przedłożył Wydział powiatowy w Czortkowie do zatwierdzenia uchwałę Rady powiatowej z 3. czerwca 1893, którą postanowiono przyczynić się z funduszków powiatowych kwotą 20.000 zł. do pokrycia kosztów budowy wschodnio-galicyskich kolei żelaznych, upraszając zatwierdzenie tej uchwały po myśli §. 24. ust. o Repr. pow. Kwota powyższa ma być uzyskaną w myśl uchwały Rady powiatowej z 17. marca 1893, w drodze osobnej pożyczki.

Wydział krajowy, zbadawszy stan majątkowy powiatu, przyszedł do przekonania, że nietylko do udzielenia zezwolenia na zaciągnięcie powyższego zobowiązania potrzebną jest ustawa krajowa, ale co więcej, że już przed powołaną wyżej uchwałą Rady powiatowej z dnia 3. czerwca 1893 powiat Czortków potrzebował takiego zezwolenia ustawodawczego na zaciągnięte przedtem zobowiązania.

Rada powiatowa bowiem uchwałą z dnia 11. lipca 1892 udzieliła swą porękę dla pożyczki gminy Czortków w kwocie 65.000 zł. na budowę domu dla powiatowej Dyrekcyi Skarbu. Uchwała ta nie została Wydziałowi krajowemu przedłożoną do zatwierdzenia, jak tego wymagają postanowienia §§. 24. i 25. ustawy o Reprezentacyi powiatowej. (O uchwale tej dowiedział się Wydział krajowy dopiero przez swoją komisję).

Stan zaś obciążenia powiatu podług przedłożonego inwentarza na rok 1892, tudzież dodatkowo przedłożonego wykazu długów powiatu po koniec września 1893 przedstawia się jak następuje :

A) Dług w galicyjskiej Kasie oszczędności z pożyczki na kupno domu dla Reprezentacji powiatowej w resztującej kwocie	8.934 zł. 93 ct.
B) Reszta z pożyczki głodowej zaciągniętej z funduszu krajowego w roku 1890 w kwocie 25.000 zł	19.777 " 21 "
C) Reszta z pożyczki głodowej zaciągniętej w roku 1890 w funduszu krajowym w kwocie 16.000	12.666 " 70 "
D) funduszowi krajowemu pożyczka głodowa z roku 1892	1.000 " — "
E) pożyczka drogowa z funduszu krajowego na budowę dróg w powiecie	6.000 " — "
F) funduszowi publ. dojazdu kolej. na budowę dróg gminnych	2.000 " — "
razem	<u>50.378 zł. 84 ct.</u>

Doliczywszy do tego porękę powiatu dla pożyczki gminy Czortków na budowę domu dla powiatowej Dyrekcyi Skarbu w kwocie . . . . . 65.000 zł.
przedstawi się stan obciążenia powiatu w kwocie . . . . . 115.378 zł. 84 ct.

Gdy suma podatków bezpośrednich przypisanych w powiecie na rok 1892 wynosi 119.938 zł. 89 ct., a z tego Wydział krajowy zezwolić może na obciążenie 50% t. j. w kwocie 59.969 zł. 44 ct. a. w. przeto z porównania tej kwoty 59.969 zł. 44 ct. z wykazanem powyżej stanem obciążenia, okazuje się przekroczenie w kwocie 55.409 zł., prócz datku powiatu w kwocie 20.000 zł. na rzecz kolei wschodnio-galicyjskich.

Zachodzi tu zatem wypadek przewidziany w §. 24. ust. o Repr. pow., w którym potrzeba ustawodawczego zezwolenia na obciążenia powiatu.

Sprawozdaniem z dnia 30. października 1893 L. 1399. usprawiedliwia Wydział powiatowy nieprzedłożenie Wydziałowi krajowemu do zatwierdzenia uchwały Rady powiatowej z dnia 11. lipca 1892 w sposób następujący:

Wydział powiatowy wychodził z założenia, że tylko takie zobowiązania uważać należy po myśli ustawy za obciążenie powiatu, które nie znajdują pokrycia w stanie czynnym majątku powiatowego. że zaś ten stan czynny według przedłożonego inwentarza przedstawiał wartość 38.480 zł. 10 ct. przeto właściwe obciążenie powiatu wynosi zdaniem Wydziału pow. jedynie kwotę 11.898 zł. 74 ct., a nie 50.378 zł. 84 ct. Poręki udzielonej przez powiat gminie miasta Czortkowa na budowę domu dla c. k. pow. Dyrekcyi Skarbu nie uważa Wydział powiatowy za obciążenie powiatu, albowiem z poręką tą powiat żadnego faktycznego ciężaru na siebie nie przyjął, skoro raty amortyzacyjne od w mowie będącej pożyczki płacić będzie gmina miasta Czortkowa a nie powiat, raty te pokryte zostaną całkowicie czynszem najmu opłacać się mającym przez c. k. Rząd za użycie realności na cele c. k. pow. Dyrekcyi Skarbu skoro wreszcie powiat nie bierze na siebie żadnego ryzyka, pożyczka bowiem zahipotekowaną zostanie na wybudować się mającej realności, a prócz tego Wydziałowi powiatowemu służy w myśl §. 70. ust. gm. prawo wstawienia do budżetu gminy potrzebnej na zapłacenie raty sumy i rozpisanie w tym celu dodatków gminnych w odpowiedniej wysokości.

Wydział powiatowy twierdzi dalej, że z powodów powyższych na udzielenie poręki powiatu dla pożyczki gminy Czortków w kwocie 65.000 zł. wystarcza uchwała Rady powiatowej, na zaciągnięcie zaś zobowiązania w kwocie 20.000 zł. a. w. na cele budowy kolei wschodnio-galicyjskich, potrzebne jest tylko zezwolenie Wydziału krajowego.

Wydział krajowy jednak zapatrywania tego podzielać nie może. Przedewszystkiem bowiem zdaniem Wydziału krajowego, obowiązany jest Wydział powiatowy już w mocy §. 25. ust. o Repr. pow. uzyskać od Wydziału krajowego zatwierdzenia uchwały Rady powiatowej dotyczącej jakiegokolwiek obciążenia majątku powiatu.

Następnie zaś postanowienia §. 24. powyższej ustawy nie dopuszczają interpretacji, jakoby z ogólnego stann biernego miał być potrącony ogólny stan czynny majątku po-

wiatu i dopiero nadwyżka stanu biernego miała przedstawiać wartość ciężącego na powiecie zobowiązania.

Wydział krajowy uznaje jednak, iż udzielenie poręki powiatu dla pożyczki gminy Czortków w kwocie 65.000 zł. jest zupełnie uzasadnione pożytkiem, jaki odniesie miasto Czortków a w części i powiat wskutek ustanowienia c. k. powiatowej Dyrekcji Skarbu w Czortkowie. Ustanowienie zaś tej Dyrekcji w Czortkowie uczynił Rząd zawisłem od dostarczenia przez gminę na ten cel potrzebnego pomieszczenia. Dalej powiększy gmina tanim kosztem swój majątek zakładowy, czynsz bowiem z najmu od gminy domu dla Dyrekcji wystarcza na pokrycie rat amortyzacyjnych zaciągniętej pożyczki. Wreszcie liczyć się należy z faktem dokonany, że pożyczka zaciągnięta została w mylnym przeświadczeniu, jakoby poręka udzielona przez powiat w formie obecnej była wystarczająca, tudzież że gmach dla Dyrekcji Skarbu został już postawiony a Dyrekcya systemizowaną została z dniem 1, sierpnia 1893. Tak samo uzasadnioną jest uchwała Rady powiatowej z 3. czerwca 1893, którą postanowiono przyczynić się z funduszu uzyskać się mającego w drodze osobnej pożyczki w kwocie 20.000 zł. a. w. do pokrycia kosztów budowy wschodnio-galicyjskich kolei żelaznych, uchwała ta bowiem zapadła w myśl intencji Wysokiego Sejmu, który uchwałą z dnia 19. maja 1893 przechodząc do porządku dziennego nad dotyczącym wnioskiem o udzielenie z funduszu krajowych dodatkowej subwencji 100.000 zł. na budowę kolei wschodnio-galicyjskich wyraził przekonanie, iż kwota ta pokryta zostanie w drodze ofiarności powiatów i stron interesowanych.

Za wspomnianą kwotę 20.000 zł. mają być zakupione akcje zarodowe przyszłych kolei wschodnio-galicyjskich.

Z tych powodów Wydział krajowy wnosi:

Wysoski Sejm raczy uchwalić:

Załączony projekt $\frac{1}{2}$ ustawy.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim.

Lwów dnia 26. stycznia 1893.

Marszałek krajowy:

Sanguszko w. r.

Sprawozdawca:

Wereszczyński w. r.

Członek Wydziału krajowego.

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w przedmiocie poręki Reprezentacyi powiatowej w Czortkowie dla pożyczki gminy Czortków w kwocie 65.000 zł. na budowę domu dla c. k. powiatowej Dyrekcyi Skarbu, tudzież pożyczki tejże Reprezentacyi w kwocie 20.000 zł. na rzecz budowy kolei lokalnych wschodnio-galicyjskich.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Czortkowie zezwala się dodatkowo na udzielenie imieniem powiatu czortkowskiego, poręki dla pożyczki 65.000 zł. w. a. przez gminę miasta Czortków na budowę domu dla c. k. powiatowej Dyrekcyi Skarbu w Czortkowie zaciągniętą, tudzież na zaciągnięcie imieniem powiatu czortkowskiego pożyczki w kwocie 20.000 zł. a. w. celem przyczynienia się tą kwotą do pokrycia kosztów budowy kolei lokalnych wschodnio-galicyjskich w zamian za akcyze zarodowe tychże kolei w odpowiedniej wartości nominalnej.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.
